

TAPA VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Tapa

EELNÕU
28. september 2017 nr

Mittetulundusühingu Harjumaa Ühistranspordikeskus liikmeks astumine ja haldusülesannete täitmiseks volitamine

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 1, § 22 lg 1 punktide 25 ja 37, ühistranspordiseaduse § 12, § 13 lg 1 p 1 ja § 15 lg 2, haldusmenetluse seadus § 97 lg 1, halduskoostöö seaduse § 3 lg 1 alusel:

1. Astuda mittetulundusühingu Harjumaa Ühistranspordikeskus (registrikood 80213342) liikmeks.
2. Volitada mittetulundusühingut Harjumaa Ühistranspordikeskus läbi viima riigihanget Tapa valla avaliku liiniveo osutaja leidmiseks ning täitma riigihanke korraldamiseks ning ühistranspordiseadusest tulenevaid omavalitsuse õiguseid ja kohustusi.
3. Tapa Vallavalitsusel sõlmida käesoleva otsuse punktis 1 nimetatud ülesannete täitmiseks MTÜ Harjumaa Ühistranspordikeskusega haldusleping.
4. Otsus jõustub teatavakstegemisest.
5. Käesoleva otsuse peale võib esitada Tapa Vallavolikogule vaide haldusmenetlus seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsusest teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saama või esitada kaebuse Tartu Halduskohtu halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Reigo Tamm
Vallavolikogu esimees

Eelnõu koostaja

Alari Kirt
vallavanem
18.09.2017

Seletuskiri eelnõule „Mittetulundusühingu Harjumaa Ühistranspordikeskus liikmeks astumine ja haldusülesannete täitmiseks volitamine“

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja teiste haldusreformi elluviimisega seotud seaduste muutmise seadus (vastu võetud 14.06.2017) antakse alates 1. jaanuarist 2018 piirkondliku ühistranspordi (edaspidi *ÜT*) maakonnaliinide korraldamise ülesanne maavalitsustelt halduslepinguga hiljemalt 1. jaanuariks 2018 täitmiseks piirkondlikele ühistranspordikeskustele, mille asutamine või mille liikmeks astumine on tehtud omavalitsusüksustele kohustuslikuks. Praktelistel kaalutlustel on eelistatud lahendus, kus riik koos omavalitsusüksustega ei asuta uut ühistranspordikeskust, vaid astub mõne olemasoleva keskuse liikmeks.

Piirkondlikud ühistranspordikeskused on ühistranspordi valdkonna regionaalseteks kompetentsikeskusteks, kes korraldavad terve regiooni eri liiki transporti ning kellelt KOVid saavad täiendavalt kohalike liinide korraldamist tellida (*ÜTS* § 15 lg-s 2 nimetatud halduslepinguga).

Vabariigi Valitsus soovib, et:

- 1) piirkondlikud ühistranspordikeskused võtavad 1. jaanuarist 2018. a üle senised riigi ülesanded ühistranspordi korraldamisel (maakonnaliinide korraldamine),
- 2) riigilt antakse ühistranspordikeskustele üle maismaa-ühistranspordi korraldamise vahendid,
- 3) piirkondliku ühistranspordi piletihiinad lepivad kokku piirkonna kohaliku omavalitsuse üksused ühistranspordikeskuse kaudu ning need kinnitab Maanteeameti peadirektor juhindudes seadusest ja pidades silmas riigieelarve vahendite piisavust,
- 4) senised maavanema ülesanded piletihindade kooskõlastamisel (*ÜTS* § 31 lg 4) lähevad üle ühistranspordikeskusele (ühistranspordikeskus esitab Maanteeametile ettepanekud piletihinna kehtestamiseks).

Riik läbi Maanteeameti sõlmib alates 1. jaanuarist 2018 halduslepingud juba olemasolevate ühistranspordikeskustega ja arendab ning tugevdab neid. Nii saab ära kasutada juba tekkinud kompetentsi ja koostöö potentsiaali KOViga ning nii ei kahjustata kohaliku elu korraldamise üle otsustamise ja esindusdemokraatia toimimist, kuna KOVid saavad läbi keskuste liikmelisuse vahetult kaasa rääkida *ÜT* korraldamises. Põhimõtteline erinevus hetkeolukorra ja kavandatava vahel seisneb selles, et tulevikus saavad KOVid läbi ühistranspordikeskuse juhatusse kuulumise teha ise vahetult *ÜT* korraldamist puudutavaid otsuseid (*MTÜS* § 29). Nii on tagatud KOVde kaasamine kogu *ÜT* kavandamise protsessi vältel. Täna teeb neid otsuseid maavalitsus ja seaduse tasandil on sätestatud üksnes koostöö KOVidega (*ÜTS* § 14 lg 2). Halduslepingud sõlmitaks üksnes riigi poolt korraldatavate liinide teenindamiseks. Koostöö KOVide ja ühistranspordikeskuste vahel jätkuks samamoodi nagu enne seadusemuudatuse jõustumist. Mittetulundusühing Harjumaa Ühistranspordikeskus (HÜTK) on omavalitsusüksuste asutatud mittetulundusühing, mille ülesanne on tagada elanikele soodsam ja majanduslikult tõhusam ühistransport, mille aluseks on ühtne liinivõrk, kooskõlastatud sõiduplaanid ning ühtne piletisüsteem. HÜTK on tegutsenud alates 28.09.2004. HÜTK tagab Harjumaa ühistranspordi korralduse maakonnaliinidel ja samuti mitmete vallasisteste liinide korralduse. HÜTK tegevus on aasta-aastalt laienenud ning lähitulevikus laiendatakse seda veelgi erinevate omavalitsuste siseselt kui ka maakonna tasandil. Seetõttu ei ole ohtu, et ühistranspordi korralduse järjepidevus oleks ohustatud. Haldusülesande täitmiseks volitamine eelduslikult ei halvenda selle täitmise kvaliteeti.

Tapa vald peab vajalikuks anda HÜTK-le volitused kohalikule omavalitsusele kehtivate õigusaktidega pandud avaliku liiniveoga seotud ülesannete täitmiseks ning riigihangete

seaduses sätestatud korras avaliku liiniveo riigihanke korraldamisega seonduvate ülesannete täitmiseks. Haldusülesanne hõlmab endas Tapa valla haldusterritooriumil ühistranspordi teenuse ja riigihangete korraldamist ning teisi ühistranspordi tagamiseks vajalikke toiminguid ning järelevalve teostamist sellega seotult sõlmitud lepingute täitmise üle.

Tulenevalt halduskoostöö seaduse § 5 lõikest 1 võib juriidilise isiku volitada haldusülesannet täitma, kui:

- 1) haldusülesande täitmine on majanduslikult põhjendatud, arvestades muu hulgas ülesande kohaliku omavalitsuse poolt täitmiseks volitamiseks, võimalikuks rahastamiseks ning haldusjärelevalveks tehtavaid kulutusi;
- 2) haldusülesande täitmiseks volitamine ei halvenda selle täitmise kvaliteeti;
- 3) haldusülesande täitmiseks volitamine ei kahjusta avalikke huve ega nende isikute õigusi, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse.

HÜTK on spetsialiseerunud vaid ühistranspordikorraldusele, mistõttu on neil erinevad spetsialistid töö, kes tegelevad nt liinide planeerimise, vedajatega suhtlemise, sõiduplaanide koostamise, piletimüügi, kodanike teavitamise, järelevalvega jne. HÜTK saavad inimesed spetsialiseeruda ja täita ülesannet komplekselt oluliselt paremakvaliteediga.

Kvaliteedi tagamine toimub HÜTK juhatuse poolse suuniste andmise ja järelevalve kaudu ning samuti osalemisega hanketingimuste väljatöötamisel. Tapa Vallavalitsus teostab oma esindajate kaudu HÜTK tegevuse ja hankelepingu nõuetekohase täitmise üle järelevalvet järjepidevuse hoidmiseks ja kvaliteedi tagamiseks. Seeläbi võib teenuse kvaliteet selle täitmiseks volitamise läbi pigem tõusta. Ühtse ühistranspordi korraldajana omab HÜTK infot nii vallaliinide, kommertsliinide kui ka avalike liinide graafikute kohta ning suudab ära hoida mõttetuid dubleerimisi erinevate vedajate graafikutes ja teha ettepanekuid kogu territooriumi paremaks avalike bussiliinidega katmiseks.

Alari Kirt
Vallavanem